

Bilag 2 - Seriøsitetskrav rammeavtaler

MOSS KOMMUNALE EIENDOMSSELSKAP KF

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Definisjoner.....	3
3.	Brudd på seriøsitetskravene	3
4.	Pålegg fra offentlige myndigheter	3
5.	Sanksjoner	4
6.	HMS-kort.....	4
7.	Pliktig medlemskap i leverandørregister.....	4
8.	Krav om faglærte håndverkere	4
9.	Krav til bruk av lærlinger	5
10.	Rapporteringsplikt til Oppdrags- og arbeidsforholdregisteret (OAR).....	5
11.	Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	5
11.1	Informasjonsplikt og språkferdigheter	6
12.	Krav til lønns- og arbeidsvilkår	6
13.	Bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft.....	7
14.	Krav om betaling til bank	8
15.	Krav om bruk av fast ansatte.....	8
16.	Krav om bruk av innleid arbeidskraft fra bemanningsforetak.....	8
17.	Krav til dokumentert yrkesskedeforsikring og obligatorisk pensjonsordning	8
18.	Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel / forbud mot kontant betaling	9
19.	Utvidet skatteattest	9
20.	Krav om yrkesmessig integritet og dokumentasjonsplikt	9
21.	Krav om bruk av system for oppfølging av seriøsitetskrav	9
21.1	Sanksjoner ved manglende bruk av HMSREG	10

1. Innledning

Dette dokumentet angir Oppdragsgivers seriøsitetskrav som gjelder for Rammeavtalen. Formålet med kravene er å bidra til å motvirke arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, og for å bidra til at det utdannes nok fagarbeidere.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Leverandører og eventuelle underleverandører skal på forespørsel utlevere nødvendig dokumentasjon til Oppdragsgiver for å dokumentere overholdelse av bestemmelsene.

2. Definisjoner

Se regjeringens handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet:

Sosial dumping: Med sosial dumping menes særlig at utenlandske eller sårbare arbeidstakere som utfører arbeid i Norge får vesentlig dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn norske arbeidstakere. Dette kan være tilfeller hvor det skjer brudd på helse-, miljø- og sikkerhetsregler, herunder regler om arbeidstid og krav til bostandard, og/eller når lønn og andre ytelser er uakseptabelt lave sammenliknet med hva norske arbeidstakere normalt tjener, eller ikke er i tråd med allmenngjøringsforskrifter der slike gjelder.

Arbeidslivskriminalitet: Samlebetegnelse for handlinger som bryter med norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter, gjerne utført organisert, som utnytter arbeidstakere eller virker konkurransevridende og undergraver samfunnsstrukturen.

3. Brudd på seriøsitetskravene

Ved brudd på seriøsitetskravene skal Leverandøren eller underleverandør, om mulig, rette forholdene innen den frist oppdragsgiver fastsetter.

Der leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal leverandøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av oppdragsgiver.

4. Pålegg fra offentlige myndigheter

Hvis leverandøren eller underleverandør får pålegg fra Arbeidstilsynet eller andre offentlige myndigheter, skal leverandøren uten opphold informere oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Hvis leverandøren eller underleverandør ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets eller øvrig tilsynsmyndighets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.

5. Sanksjoner

I tillegg til eventuelle særlige reguleringer som fremgår av den enkelte bestemmelse eller kontrakt, gjelder følgende sanksjoner:

Oppdragsgiver kan ilegge et gebyr på inntil kr 1 500 per hverdag per brudd frem til forholdet er rettet. Tilsvarende gjelder ved fremtidig forventet mislighold. Maksimalt gebyr per brudd er oppad begrenset til 1 prosent av Rammeavtalens kontraktssum. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved gjentatte eller alvorlige brudd på seriøsitetskravene har Oppdragsgiver i tillegg rett til å stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing gir Oppdragsgiver rett på dagmulkt etter Rammeavtalens bestemmelser.

Ved gjentatte eller alvorlige brudd på seriøsitetskravene kan Oppdragsgiver heve avtalen, selv om Leverandøren har rettet forholdene og/eller det tidligere er ilagt gebyr.

Ved gjentatte eller alvorlige brudd på seriøsitetskravene hos underleverandører, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandør, uten kostnad for Oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan heve avtalen med Leverandøren, dersom underleverandør som har begått det aktuelle bruddet, ikke blir skiftet ut innen en frist satt av Oppdragsgiver.

Oppdragsgiver skal gi rimelig varsel før arbeidene stanses eller kontrakten heves.

6. HMS-kort

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema og lignende aksepteres ikke som HMS-kort.

7. Pliktig medlemskap i leverandørregister

Leverandøren skal være registrert i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister senest ved avtalens oppstart. Leverandøren og eventuelle underleverandører skal ved avtalens oppstart oppgi StartBANK-ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon.

Leverandøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

8. Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 40 % av arbeidede timer per år innenfor de fag hvor det benyttes arbeidskraft med fag- eller svennebrev, samlet utføres av faglærte. Som faglært regnes personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere hvordan kravet vil bli oppfylt, samt oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfyllelsesgraden.

Oppdragsgiver kan ilegge en mulkt per år oppad begrenset til 1% av omsetningen på rammeavtalen eks mva. dersom oppfylleelsesgraden ikke er oppfylt ved kontraktårets avslutning.

9. Krav til bruk av lærlinger

Det er et krav at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning og at en eller flere lærlinger deltar i utførelsen av kontraktarbeidet, jf. forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 10 % av arbeidede timer per år innenfor de fag hvor det benyttes arbeidskraft med fag- eller svennebrev, utføres av lærlinger, jf. opplæringslova kap. 7. Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av hans underleverandører.

Utenlandske leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Kravet gjelder ikke dersom Leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærlingkontrakter uten å lykkes.

Leverandøren skal før avtalens oppstart dokumentere at leverandøren er en godkjent lærebedrift, eller i prosess for å bli godkjent.

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Oppdragsgiver kan ilegge en mulkt per år oppad begrenset til 1% av omsetning på rammeavtalen eks mva. dersom oppfylleelsesgraden ikke er oppfylt ved kontraktårets avslutning.

10. Rapporteringsplikt til Oppdrags- og arbeidsforholdregisteret (OAR)

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Oppdrags- og arbeidsforholdregisteret i henhold til skatteforvaltningsloven § 7-6.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt Oppdragsgiver som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

11. Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Leverandøren skal til enhver tid følge gjeldene lover og forskrifter, som Internkontrollforskriften, Byggherreforskriften, og arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter, og oppdragivers eller koordinators anvisninger.

I oppdrag hvor oppdragsgiver utarbeider SHA-plan, skal leverandøren følge denne, og relevante deler av byggherrens SHA-plan skal da innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Se vedlagte SHA-plan, jfr. Vedlegg 1 «Mal SHA-forenklet».

11.1 Informasjonsplikt og språkferdigheter

Med mindre annet er avtalt, skal alle Leverandørens nøkkelpersoner forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk.

Leverandøren skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underleverandører benytter, kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko. For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Leverandøren skal videre sørge for at skriftlig dokumentasjon som benyttes i eller er relevant for arbeidet den enkelte skal utføre, skal foreligge slik at den enkelte forstår informasjonen godt, slik som SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, sikkerhetsdatablader, varselskilter og bruksanvisninger for verktøy og arbeidsutstyr m.m.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Oppdragsgiver rett til å stanse arbeidene i den utstrekning Oppdragsgiver anser det nødvendig.

12. Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte og ansatte hos underleverandører (herunder innleide) har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter der denne kommer til anvendelse.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren skal på forespørsel gjøre rede for hvordan kravene ivaretas, ved å fylle ut DFØs skjema for egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår. Egenrapporteringen skal innleveres før avtalens oppstart. Egenrapportering kan på forespørsel kreves flere ganger i løpet av kontraktsperioden.

Lenke til skjema: [Veileder om forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter mv. - 4. Egenrapportering | Anskaffelser.no](#)

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere og arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide). Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå, og det skal fremgå hvem den gjelder.

Dokumentasjonen kan inkludere komplett liste med navn på egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmengjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for de samme ansatte og innsyn i avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Der leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal leverandøren uten opphold opplyse Oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av Oppdragsgiver.

Der bruddet har skjedd hos en underleverandør (herunder bemanningsselskaper) er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av allmenngjøringsloven § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Dersom det ilegges gebyr ved brudd på denne bestemmelsen, skal det beregnes gebyr per brudd per person.

13. Bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft

Leverandør kan kun benytte underleverandører etter skriftlig godkjenning fra oppdragsgiver. Kravet gjelder også for bemanningsforetak. Oppdragsgiver kan bare nekte bruk der han har saklig grunn.

Leverandøren kan maksimalt ha ett ledd underleverandører i vertikal kjede under seg. Innleie av personell regnes som ett ledd. Oppdragsgiver kan godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette eller spesielle omstendigheter gjør det nødvendig for å få gjennomført kontraktarbeidene. For øvrig gjelder anskaffelsesforskriften § 8-13/19-3.

Leverandørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig.

Ved inngåelse av kontrakter med underleverandører som overstiger en verdi på kr 500.000 ekskl. mva. skal leverandøren innhente skatteattest, jf. anskaffelsesforskriften § 7-2. Fra underleverandører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Leverandøren skal på forespørsel fra Oppdragsgiver fremlegge skatteattesten.

Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan Oppdragsgiver kreve at underleverandøren skiftes ut uten omkostninger om forholdet ikke rettes innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om krav om utskifting om så ikke skjer.

Ved vesentlig mislighold kan Oppdragsgiver stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

14. Krav om betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank. Dersom det ilegges gebyr ved brudd på denne bestemmelsen, skal det beregnes gebyr per brudd per person.

15. Krav om bruk av fast ansatte

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal arbeidet i all hovedsak utføres av fast ansatte hos leverandøren i minst 80 % stilling. Innleid arbeidskraft anses ikke som fast ansatte etter denne bestemmelsen.

Oppdragsgiver kan gjøre unntak fra kravet, for eksempel der midlertidig ansatte erstatter fast ansatte som er i svangerskapspermisjon, er syke e.l. Det kan også gjøres unntak fra kravet om 80 % stilling der redusert stilling skyldes helsemessige, sosiale eller andre vektige velferdsgrunner på den ansattes side. Stillingsgraden skal ikke settes lavere enn det hensynet til arbeideren tilsier. Oppdragsgiver kan også tillate unntak der andre vektige grunner tilsier det.

Leverandøren skal på forespørsel etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt på forespørsel oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfyllelsesgraden. Ved kontraktsavslutning skal det på forespørsel fremlegges oversikt over bemanningen og oppfyllelsesgrad. Timelister skal fremlegges på anmodning.

16. Krav om bruk av innleid arbeidskraft fra bemanningsforetak

Ved bruk av innleid arbeidskraft fra bemanningsforetak til utførelse av kontraktsarbeidet, stilles tilsvarende krav om fast ansettelse i minst 80 % stilling. Leverandøren skal videre sørge for at personell innleid fra bemanningsforetak til utførelse av kontraktsarbeidet har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn e.l. mellom etterfølgende oppdrag, enten oppdragene er for Oppdragsgiver eller andre, så lenge kontraktsperioden mellom leverandøren og Oppdragsgiver varer.

Bruk av bemanningsselskap skal varsles Oppdragsgiver og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Oppdragsgiver kan bare nekte bruk der han har saklig grunn.

Innleie fra bemanningsforetak til bygningsarbeid på byggeplasser i Oslo, Akershus, Østfold, Buskerud og Vestfold er ikke tillatt, iht. forskrift om innleie fra bemanningsforetak § 4.

17. Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring og obligatorisk pensjonsordning

Leverandøren plikter å tegne forsikring til dekning av yrkesskade og yrkessykdom iht. Yrkesskadeforsikringsloven, og ha obligatorisk tjenestepensjon i samsvar med lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven).

Leverandøren skal på forespørsel, dokumentere at alle arbeidere som utfører kontraktsarbeid for Oppdragsgiver er dekket av yrkesskadeforsikring, og innmeldt i en pensjonsordning som samsvarer med kravene i OTP-loven.

18. Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel / forbud mot kontant betaling

All betaling som leverandøren foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeid for Oppdragsgiver skal betales med elektronisk betalingsmiddel.

Alvorlige brudd på denne bestemmelsen gir Oppdragsgiver rett til prisavslag tilsvarende betalingen.

19. Utvidet skatteattest

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal på forespørsel fra Oppdragsgiver levere utvidet skatteattest gjennom hele kontraktsperioden (RF-1507 Utvidet skatteattest).

20. Krav om yrkesmessig integritet og dokumentasjonsplikt

Dersom Oppdragsgiver har berettiget tvil om Leverandørens eller eventuelle underleverandørers yrkesmessige integritet eller hvem som er Oppdragsgivers reelle kontraktspart, plikter Leverandøren på forespørsel å fremlegge relevant dokumentasjon på at Leverandøren/ underleverandør ikke har begått alvorlige feil som kan medføre tvil om yrkesmessig integritet og/eller hvem som er reell kontraktspart.

Dersom Leverandøren på forespørsel ikke fremlegger relevant dokumentasjon som nevnt over, eller det avdekkes andre forhold som kunne ført til avvisning i konkurransen som ligger til grunn for kontrakten, kan Oppdragsgiver for Leverandørens regning og risiko heve kontrakten, eller kreve utskiftning av underleverandør dersom tvil om yrkesmessig integritet og/eller reelt eierskap gjelder underleverandør.

21. Krav om bruk av system for oppfølging av seriøsitetskrav

Oppdragsgiver benytter p.t. systemet HMSREG for oppfølging av seriøsitetskrav i rammeavtalene. Leverandørene plikter å ta systemet i bruk.

Gjennom HMSREG har Oppdragsgiver løpende oversikt over leverandører og mannskap tilknyttet rammeavtalen/den enkelte bygge- og anleggskontrakt.

HMSREG brukes blant annet til:

- Registrering av mannskapslister og underleverandører
- Registrering av inn- og utpasseringer
- Godkjenning av underleverandører og nytt mannskap
- Oppfølging og kontroll av seriøsitetskravene

Leverandøren skal før oppstart av kontraksarbeidet registrere opplysninger om eget foretak og eventuelle underleverandører i HMSREG. Leverandøren skal videre registrere mannskapsliste i HMSREG. Mannskapslisten skal vise alt personell som skal utføre arbeid under rammeavtalen/kontrakten, herunder opplysninger som er registrert i forbindelse med utstedelse av HMS-kort (navn, kjønn, fødselsdato, arbeidsgiver, kortnummer og utløpsdato), kategori (faglært, ufaglært, lærling eller administrativ), mobilnummer, språk, faggruppe m.m.

HMSREG sin applikasjon skal lastes ned på Leverandørens og eventuelle underleverandørers mannskap sine smarttelefoner/nettbrett. Samtlige skal deretter registrere alle sine inn- og utpasseringer i oppdrag ved Oppdragsgivers lokasjoner. Alle inn- og utpasseringer i alle oppdrag for Oppdragsgiver skal så registreres i appen.

Leverandøren skal fortløpende oppdatere mannskapslisten ved endringer. Leverandøren plikter å etterregistrere informasjon om enkeltansatte som har utført arbeid under rammeavtalen.

Ved kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, skal leverandøren på forespørsel laste opp dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkår på personnivå i HMSREG.

Innhenting av personopplysninger skjer i tråd med gjeldende lover og forskrifter om personvern og informasjonssikkerhet. Etter personopplysningsloven har den enkelte rett til innsyn i egne personopplysninger. Dersom registrerte opplysninger er feil, vil det være adgang til å varsle om dette for å få de rettet eller slettet.

21.1 Sanksjoner ved manglende bruk av HMSREG

Manglende forhåndsregistrering eller manglende registrering av inn- og utpasseringer for de personer som skal eller har utført arbeid ved oppdragsgivers lokasjoner, kan bøtelegges oppad til kroner 1500 for hvert brudd.

Ilegging av bot etter denne bestemmelse har ingen innvirkning på Oppdragsgivers adgang til å utøve andre misligholdsbeføyelser